
Słownik współczesnych pisarzy polskich.

Biuletyn Polonistyczny 4/12, 9-10

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zespół pomocniczy Pracowni jest młody i wszyscy aktualnie wykonują przede wszystkim swoje prace indywidualne bądź to doktorskie, bądź habilitacyjne. Problematyka tych prac dotyczy: 1. badań rozwoju poezji drugiej ćwierci XX wieku (estetyka futuryzmu, nurt klasycystyczny i tzw. "druga awangarda"), 2. monograficznych opracowań twórczości niektórych prozaików lat międzywojennych (np. Uniłowski), 3. życia kulturalnego emigracji polskiej na Wschodzie i na Zachodzie w drugiej ćwierci XX w. (praca o prasie kulturalnej polskiej w ZSRR po r. 1918 i praca o kształtowaniu się poczucia narodowego w publicystyce emigracyjnej lat ostatnich na Zachodzie Europy).

Nadto Pracownia przygotowuje książkę zbiorową poświęconą krytycznemu omówieniu światowego stanu badań nad wybranymi, głównymi kierunkami rozwoju literatury XX w. (realizm, realizm socjalistyczny, ekspresjonizm, futuryzm, klasycyzm, nadrealizm). Przewiduje się ukończenie tej książki w r. 1962.

W związku z planami IBL wydania książki zbiorowej o literaturze polskiej po r. 1945 na dwudziestą rocznicę powstania PRL Pracownia uczestniczy w przygotowaniu i tego dzieła.

SŁOWNIK WSPÓŁCZESNYCH PISARZY POLSKICH

Komitet redakcyjny Bibliografii literatury polskiej wg "Literatury polskiej" G.Korbuta podjął w czerwcu 1961 r. decyzję o wydaniu tomu V w formie oddzielnej publikacji pt. "Słownik współczesnych pisarzy polskich".

O wyodrębnieniu tomu zdecydowały m.in. różnice w charakterze materiału i w metodach opracowania. W tomie V opierano się m.in. w dużym stopniu, zwłaszcza jeśli chodzi o życiorysy, na ankietach i wywiadach, w bibliografii rozszerzono zakres uwzględnianych pozycji przez rejestrację odbitek, przedmów i posłowi do dzieł innego autorstwa oraz przez rozpisanie zawartości tomów, opowiadań i studiów, z wydobyciem w miarę możliwości ich pierwodruków.

Ze względu na trudności merytoryczne zrezygnowano tu z wprowadzenia haseł określających prądy i kierunki literackie, natomiast obok kilkunastu haseł dotyczących najważniejszych instytucji i grup literackich oraz bibliografii opracowań ogólnych o literaturze okresu podano wykaz źródeł bio-bibliogra-

ficznych, wykaz czasopism literackich i literacko-społecznych z lat 1914-1957, roczników i antologii.

W wyniku porozumienia między Polską Akademią Nauk i Państwowym Wydawnictwem Naukowym "Słownik współczesnych pisarzy polskich" ukaże się w tym Wydawnictwie. Cz. I, składająca się z haseł rzeczowych i osobowych na litery A-K (s. CCXVII + 1808 maszynopisu), znajduje się w opracowaniu redakcyjnym Wydawnictwa, część II zostanie złożona do druku w styczniu 1962 r., a część III - w czerwcu 1962 r. Całość ukaże się drukiem w latach 1962-1963.

EDYCJA PISM "ZAPOMNIANYCH" M. DĄBROWSKIEJ

W porozumieniu i za zgodą Marii Dąbrowskiej postępuje praca nad wydaniem wyboru jej artykułów, reportaży i wspomnień, nie przedrukowanych dotąd z pierwszej publikacji w czasopiśmie.

Poszukiwania "zapomnianych" utworów pisarki dały rezultaty większe, niż można było przypuszczać, nawet dobrze znając książkową twórczość Dąbrowskiej. Okazało się bowiem, że tylko te prace, które autorka w jednym ze wspomnień nazywa aktualną publicystyką "obywatelską", stanowią kilkaset artykułów i rozpraw. Prócz tego zebrano kilkadziesiąt reportaży z podróży oraz bardzo wiele publikacji z zakresu kultury i literatury. Poszukiwania pozwoliły ustalić kilkadziesiąt tytułów pism, w których Dąbrowska drukowała swe utwory. Najbardziej niespodziewane było odnalezienie kilku wczesnych opowiadań, do których autorka, nigdy ich nie publikując, najwidoczniej nie przypisywała tego znaczenia, na jakie zasługują, ohoćby jako świadectwo pierwszych etapów rozwoju jej talentu.

Pełne wydanie tych prac złożyłoby się niewątpliwie na 6-7 okazałych tomów. Na razie podejmuje się tylko wydanie "Wyboru pism krytyczno-literackich" oraz "Wrażeń z podróży i wspomnień". Tomy przygotowywane będą zawierały następujące działy:

Juwenilia - najwcześniejsze, z lat 1910-1916, reportaże i opowiadania, drukowane w "Gazecie Krakowskiej", "Kurierze Kaliskim", "Prawdzie", "Tygodniku Polskim" i innych.

Podróże - reportaże z wycieczek zagranicznych, np. do Finlandii, Jugosławii, oraz krajowych - ale prócz tego z kilku pod-